

ตำรวจกับธุรกิจสีเทา: แนวคิด ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข Police and Gray Business: Concept Problems Obstacles and Solutions

ไพฑริฐ มุละสีวะ Phathairat Mulasiwa

สถานีตำรวจภูธรกุฉุขุม จังหวัดยโสธร

Kut Chum Provincial Police Station, Yasothon Provinc

Corresponding author, e-mail: Police.phathairat@gmail.com

Received October 11, 2024; Revised December 27, 2024; Accepted: February 3, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับตำรวจกับธุรกิจสีเทา ปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทา และแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทา ผลการศึกษา พบว่า 1) แนวคิดเกี่ยวกับตำรวจกับธุรกิจสีเทา พบว่า เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับธุรกิจที่ซ่อนเร้นหรือแอบแฝงสถานที่ประกอบการ เจ้าของผู้ประกอบการ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจมีความสัมพันธ์กับตำรวจในฐานะผู้ให้ โดยผู้ให้มีความต้องการน้อยกว่า และอยู่ในฐานะเสียเปรียบ และตำรวจมีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจในฐานะผู้รับ โดยผู้รับถือกฎหมายในมือ สามารถให้คุณและโทษได้ และอยู่ในฐานะได้รับ 2) ปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทา พบว่า ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับผู้ประกอบการธุรกิจสีเทา ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการงานตำรวจ และปัญหาเรื่องสวัสดิการและค่าตอบแทนตำรวจ และ 3) แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทา พบว่า 3.1) ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้ประกอบการธุรกิจสีเทานั้น ควรสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมความถูกต้องและความยุติธรรมในสังคมและสร้างจิตสำนึกเรื่องค่านิยมความถูกต้องและความยุติธรรมในสังคมให้แก่ทั้งตำรวจและผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทา ประกอบกับสร้างภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามประเมินผลการทำงานของตำรวจอย่างต่อเนื่อง 3.2) ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการงานตำรวจนั้น ควรจัดสรรงบประมาณบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอแก่ภารกิจที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย และ 3.3) ปัญหาเรื่องสวัสดิการและค่าตอบแทนของตำรวจนั้น ควรสนับสนุนและจัดสรรสวัสดิการและค่าตอบแทนแก่ตำรวจอย่างพอเพียงแก่การดำรงชีพและให้สอดคล้องกับค่าตอบแทนของภาคเอกชน

คำสำคัญ: ตำรวจ; ธุรกิจสีเทา; ปัญหา-อุปสรรค; แนวทางแก้ไข

Abstract

This article aims to study the concept of police and gray business. Problems and obstacles of police and gray businesses and solutions to problems and obstacles

of police and gray businesses. The results of the study found that 1) the concept of police and gray business was found to be a concept related to hidden businesses or hidden business establishments. Owner Business and objectives of establishment Entrepreneurs or business owners have a relationship with the police as givers. The giver has less bargaining power. and is in a disadvantageous position and the police have a relationship with the entrepreneur or business owner as the recipient. The recipient holds the law in hand. Can give you and blame and can be in a position 2) Problems and obstacles of the police and gray businesses. It was found that problems with relationships between police and gray business operators Problems with police management and problems with welfare and compensation for the police, and 3) solutions to problems and obstacles of the police and gray businesses, it was found that (1) problems with relationships between officials Check with the gray business operator. Knowledge should be created about values, correctness and justice in society and create awareness of values, correctness and justice in society for both police and entrepreneurs or gray business owners. In addition, creating civil society network partners in the area to participate in Continuous inspection and monitoring and evaluation of police performance. (2) Problems with police management are Budget, personnel, materials, equipment, and fuel should be allocated sufficient to the missions assigned by supervisors during each period of work. and (3) The problem of police welfare and compensation is Welfare and compensation should be supported and allocated to the police in a manner sufficient for their livelihood and consistent with the compensation of the private sector.

Keywords: Police; Gray business; Problems-obstacles; Solutions

บทนำ

เมื่อจะกล่าวถึงประเด็นหรือข้อถกเถียงกันเรื่องตำรวจกับธุรกิจสีเทาของนักวิชาการ นักการเมือง หรือแม้กระทั่งประชาชนทั่วไปหรือแม่ค้าตามตลาดนัดพูดคุยและแสดงความคิดเห็นกันอย่างเผ็ดร้อนแบบถึงพริกถึงขิง ประเด็นหรือข้อถกเถียงเรื่องตำรวจกับธุรกิจสีเทานี้ ถือว่าเป็นประเด็นร้อนที่สุดของสังคมไทยประเด็นที่ว่าได้ ในประเด็นดังกล่าว บ้างก็ตั้งคำถามว่าทำไมตำรวจจึงเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับธุรกิจสีเทา เช่น บ่อนการพนันหรือการพนันออนไลน์ การค้ำมนุษย์ การค้ายาเสพติด การค้าอาวุธ แรงงานข้ามชาติ โสเภณีเด็ก แรงงานเด็ก ฯลฯ (ณัชชานุช พิชิตธนาร์ตน์, 2554) ตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจสีเทาเหล่านี้ได้อย่างไร มีปัจจัยอะไรที่ทำให้ตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้องกับธุรกิจสีเทาเหล่านี้ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรเกิดขึ้นกับตำรวจ ตลอดจนจะมีแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวได้อย่างไร ประเด็นคำถามเหล่านี้ ถือว่าเป็นคำถามที่นักวิชาการ นักการเมือง นักการศึกษา หรือแม้กระทั่งประชาชนทั่วไปหรือแม่ค้าตามตลาดนัดถกเถียงหรือเสวนาพูดคุยกันอยู่แทบทุกวัน

ตั้งขึ้นเพื่อแสวงหาคำตอบหรือต้องการคำตอบ อันจะนำไปสู่การตอบโจทยเพื่อคลี่คลายความสงสัยของนักวิชาการ นักการเมือง ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้ (ณัฐชานุช พิชิตธนารัตน์, 2554)

การประกอบธุรกิจสีเทา นั้น ย่อมก่อเกิดรายได้และกำไรจำนวนมากแก่ผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทา เนื่องจากการประกอบธุรกิจสีเทานั้นหมิ่นเหม่ต่อการทำผิดกฎหมาย ผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาจึงเสนอให้หรือยอมให้เงินหรือผลประโยชน์ที่มีค่าอื่นๆ ให้แก่ตำรวจผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ดังนั้น รายได้ที่ตำรวจได้มาอย่างถูกกฎหมายนั้นมีน้อย แต่สิ่งที่ทำให้ตำรวจมีรายได้มากขึ้นคือรายได้จากธุรกิจผิดกฎหมาย หรือธุรกิจสีเทา เช่น ธุรกิจการพนัน ทั้งตู้ม้า หวยใต้ดิน การพนันฟุตบอล บ่อนการพนัน ยิ่งบ่อนใหญ่เท่าใด ตำรวจจะยังมีรายได้มากขึ้นเท่านั้น ธุรกิจด้านขนส่ง พการถตู้โดยสารเถื่อน รถบรรทุกขนอิฐ หิน ดิน ทราย ที่ใช้ในการก่อสร้างถนน รถบรรทุกสินค้าที่เกินน้ำหนัก ธุรกิจสถานบันเทิง ธุรกิจบริการทางเพศ สถานบริการอาบอบนวด ที่เปิดเกินเวลา และมีสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาอยู่ในสถานบันเทิงแห่งนั้น หรือมี ยาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้อง และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว หรือคนที่ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย บรรดาเจ้าของกิจการที่มีคนต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาจะจ่ายเงิน (ส่วย) ให้กับตำรวจเพื่อซื้อค่าคุ้มครองซึ่งจะมีตำรวจหน่วยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในพื้นที่ ตำรวจภูธร ตำรวจสันติบาล ตำรวจปฏิบัติการพิเศษ ตำรวจน้ำ ตำรวจกองปราบ และตำรวจตรวจคนเข้าเมือง

เหตุผลของการเขียนบทความนี้ ผู้เขียนมุ่งที่จะศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจสีเทา ปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทา และแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทา นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้นำไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับธุรกิจสีเทาต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจสีเทา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นองค์กรของรัฐ ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย การอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของราชอาณาจักร ฯลฯ อำนาจและหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565 มาตรา 6 “สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาทผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

(2) ดูแล ควบคุม และกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น

(3) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

(4) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของราชอาณาจักร

(5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(6) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(7) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจ ตาม (1) (2) (3) (4) หรือ (5) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565, 2565)

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2565 มาตรา 6 แล้ว จะเห็นได้ว่าตำรวจมีอำนาจหน้าที่มากมายหลายอย่าง หรือจะกล่าวได้ว่าอำนาจและหน้าที่ของตำรวจนั้นครอบคลุมจักรวาล หมายความว่า ตำรวจมีหน้าที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกำกับการดำเนินชีวิตของประชาชนตั้งแต่เกิดถึงตาย หรือจะกล่าวได้ว่าไม่มีช่องว่างสำหรับหน้าที่ของตำรวจที่จะไม่เกี่ยวข้องกับประชาชนเลย ก่อนจะกล่าวถึงความหมาย ลักษณะ และความสำคัญของธุรกิจสีเทา ผู้เขียนจะกล่าวถึงสภาพทั่วไปของธุรกิจสีเทา ก่อน

1. สภาพทั่วไปของธุรกิจสีเทา ขึ้นชื่อว่าธุรกิจสีเทานั้น มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสภาพสังคมไทยมาตั้งแต่สมัยโบราณแล้ว ดังจะเห็นได้จากในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เมืองประเทศราชอย่างเช่นนครหลวงเวียงจันทน์ โดยในแต่ละปีเวียงจันทน์จะส่งเครื่องราชบรรณาการให้แก่กรุงศรีอยุธยา เพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดีหรือนอบน้อมต่อพระมหากษัตริย์กรุงรัตนโกสินทร์ ดังนั้น จะเห็นได้ว่า เครื่องบรรณาการนั้น ก็เปรียบเสมือนส่วยในปัจจุบันนี้ เพราะความหมายของเครื่องราชบรรณาการ หมายถึงสิ่งของที่ผู้มีสภาพด้อยกว่านำไปฝากผู้อื่น เพื่อความรู้สึที่ดีต่อกัน ในความหมายทางประวัติศาสตร์ของไทย หมายถึง สิ่งที่พระมหากษัตริย์หรือผู้ปกครองหรือเจ้าประเทศราช จัดส่งไปถวายแด่พระมหากษัตริย์อีกเมืองหนึ่งเพื่อแสดงไมตรีต่อกัน หรืออีกนัยหนึ่งเครื่องราชบรรณาการเป็นสัญลักษณ์แสดงความสวามิภักดิ์ของผู้เป็นข้าขอบเขตชั้นขัณฑสีมาต่อกษัตริย์แห่งแผ่นดินแม่ ในพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 4 แสดงให้เห็นว่าเมืองประเทศราช จะต้องส่งเครื่องราชบรรณาการเพื่อแสดงความสวามิภักดิ์ต่อเมืองใหญ่ทุกๆ 3 ปี นอกจากต้นไม้เงินต้นไม้ทอง ก็ไม่พบบันทึกอื่นใดกล่าวถึงเครื่องราชบรรณาการ จนถึง พ.ศ. 2430 จึงได้พบข้อความในราชกิจจานุเบกษา กล่าวถึงเมืองประเทศราชลงมาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายเครื่องราชบรรณาการ เป็นต้นไม้เงินต้นไม้ทอง ทองคำ เงิน งาช้าง หมอนสามเหลี่ยม เสื้อทองขาว ดังนั้น จะเห็นได้ว่า เครื่องราชบรรณาการนั้น ได้แก่ ต้นไม้เงินไม้ทอง ทองคำ เงิน งาช้าง หมอนสามเหลี่ยม เสื้อทองขาว สิ่งของเหล่านี้ล้วนเป็นทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ที่ผู้ให้จัดส่งไปให้ผู้รับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับยินยอมหรือพอใจ พร้อมทั้งจะคุ้มครองหรือป้องกันภัยให้แก่ผู้ส่ง ถ้าจะเปรียบเทียบเครื่องราชบรรณาการในอดีตกับส่วยในปัจจุบันนี้ ก็คือสิ่งเดียวกันมีความหมาย ลักษณะและความสำคัญเหมือนกัน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2567) แต่ส่วยในปัจจุบันนี้ กินความหมายกว้างกว่าเครื่องราชบรรณาการในอดีต ซึ่งหมายถึงทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือตำรวจ เพื่อเป็นการแสดงออกถึงการตอบแทนที่เจ้าหน้าที่รัฐหรือตำรวจคุ้มครองหรือคุ้มกันความปลอดภัยให้แก่ธุรกิจสีเทาของตน ดังจะปรากฏในสื่อออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เพชบุรีคส์ อินทราแกรม ไลน์ ยูทูบ ตี๊กตอก ฯลฯ เช่น หัวข้อข่าวเรื่อง มูฟออนไม่ได้ “ศึกสีกาก็” เกมเชือดเหลี่ยมเนียนคม สาวไส้กันและ “ส่วย” หัวข้อข่าวเรื่อง วงการสีกาก็เสื่อมหนัก แย่งชิงผลประโยชน์ สงคราม 2 ขั้วสู้กันแหลกลาญ จุดจบ 2 ปีก็ตร. (มติชนสุดสัปดาห์, 2567) หัวข้อข่าวเรื่อง เปิดข้อมูล “พ่อบ้านสีกาก็” ชายตัวเว็บพนัน เก็บส่วยส่งนาย จะลงเอยอย่างไร? ฯลฯ หัวข้อข่าวเหล่านี้ก็นักข่าวได้นำเสนอ

เพื่อแสดงให้เห็นถึงส่วยที่ตำรวจเรียกรับจากผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทา ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบทรัพย์สิน เงินทอง หรือผลประโยชน์อื่นใดที่มีราคาและมีค่า สิ่งของหรือทรัพย์สินเหล่านี้ เรียกว่า “ส่วย” นั่นเอง (ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ และชัยณรงค์ เครือนวน, 2555)

2. ความหมาย ลักษณะและความสำคัญของธุรกิจสีเทา ถ้าจะกล่าวถึงธุรกิจสีเทานั้น บางคน บางกลุ่มอาจจะไม่รู้ว่าเป็นอะไร หรืออาจจะเกิดความสงสัยกับคำว่า “ธุรกิจสีเทา” ว่าเป็นอะไรกันแน่ มีผู้ให้คำนิยามของคำว่า “ธุรกิจสีเทา” ว่าเป็น ธุรกิจสีเทา หมายถึง การประกอบธุรกิจที่อาจหมิ่นเหม่ต่อการทำผิดกฎหมาย หรือธุรกิจที่ทั้งถูกกฎหมายและผิดกฎหมายหรือเสี่ยงต่อการละเมิดหรือฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เช่น เปิดร้านจำหน่ายสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผับบาร์ หรือแม้กระทั่งการทำสิ่งผิดกฎหมาย อย่างเช่น บ่อนการพนัน การพนันออนไลน์ ฯลฯ นอกจากนั้น ธุรกิจสีเทายังมีลักษณะเป็นธุรกิจที่หลบหลีกหรือซ่อนเร้นหรือแอบแฝงชื่อสถานประกอบการ ผู้ประกอบการ วัตถุประสงค์ของธุรกิจ เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่รัฐหรือตำรวจสามารถสืบสวนและสอบสวนถึงแหล่งที่มาของธุรกิจและชื่อผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจได้ (กฤษณพงศ์ พุตระกูล, 2566)

บรรดาธุรกิจที่ถือว่าเป็นธุรกิจสีเทานั้น มีอยู่หลายชนิดด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นหวยใต้ดิน เชื่อว่า หวยใต้ดินเป็นอะไรที่เกิดขึ้นมาคู่กับคนไทยตั้งแต่สมัยโบราณแล้ว แม้ว่ารัฐจะทำให้ธุรกิจดังกล่าวเป็นสีขาว โดยการทำให้ถูกกฎหมาย ซึ่งเท่าที่มีข้อมูลทีแสดงถึงจำนวนเงินในการขายหวยของรัฐบาลนั้นมีจำนวนมหาศาล แต่เพราะเงินจำนวนมหาศาลนั้นแหละ ที่ทำให้เกิดช่องทางให้เจ้ามือหรือนายทุน เอา หวยบนดินลงมาทำใต้ดิน โดยหลีกเลี่ยงกฎหมาย หรือผู้ใช้กฎหมายก็อาจรับรู้หรือมีส่วนได้เสีย เพราะจำนวนเงินที่มหาศาลคือสิ่งล่อใจหรือเป็นแรงจูงใจ ดังนั้น หวยใต้ดิน จึงเป็นธุรกิจที่ผิดกฎหมายที่อยู่คู่กับคนไทยมาช้านาน ว่ากันว่าจำนวนเงินมหาศาลแต่ละงวดนั้น แทบจะประมาณค่าไม่ได้เลยทีเดียว หรือจะว่าง่ายๆ หวยใต้ดินนั้น เล่นกันทุกชุมชนและสังคมในประเทศไทย จึงถือว่าเป็นอีกหนึ่งธุรกิจสีเทาที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเลยทีเดียว ต่อมา โตะพนันบอล เป็นอีกหนึ่งธุรกิจสีเทาที่มีจำนวนเงินมหาศาลรองๆมาจากหวยใต้ดิน หรือบางทีอาจมากกว่าด้วยซ้ำไป เรียกได้ว่าเป็นธุรกิจที่มาแรงที่ได้รับอิทธิพลมาจากกีฬาฟุตบอลต่างประเทศ นำมาแพร่ระบาดในไทย ด้วยลงทุนหากินด้วยเศษกระดาษเพียงแผ่นเดียว ว่ากันว่าโตะบอลนั้นมีเงินหมุนเวียนวันละหลายล้านบาท นี่ขนาดแค่โตะเล็ก ๆ ไม่ได้โตะใหญ่อะไร แต่ถ้าเป็นในช่วงเทศกาลบอลโลกแต่ละปี แต่ละวันเงินหมุนภายในโตะ ไม่ต่ำกว่า 5-6 ล้านบาท ซึ่งในไทย มีโตะบอลใหญ่ๆ หลายเจ้า รวมถึงเครือข่ายที่โยงใยไปในหลายประเทศในเอเชีย ก็ลองคำนวณเล่นๆ ดูว่าในแต่ละเทศกาลบอลโลกในแต่ละครั้งทั้งหมดจะเป็นตัวเงินจำนวนเท่าไร? ต่อมา ธุรกิจอาบอบนวด ถือว่าเป็นธุรกิจของคนกลางคืนหรือนักท่องเที่ยวในเวลากลางคืนที่โดดเด่นเห็นได้ชัด และถูกกฎหมายซึ่งผู้ขายส่วนใหญ่ มักใช้เป็นสถานที่ผ่อนคลายความเครียดจากการประกอบอาชีพของตน คำว่า “ธุรกิจถูกกฎหมาย” คือการให้บริการอาบอบนวด (ที่จดทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่) อย่างเดียว โดยไม่มีการค้าประเวณีมาเกี่ยวข้อง แต่ในความเป็นจริง กิจการอาบอบนวด ก็คือธุรกิจค้าประเวณีที่ทุกคนรับรู้และเข้าใจกัน บวกกับจำนวนเงินในการลงทุนและกำไรที่ได้กลับคืนมาต้องถือว่าจำนวนมหาศาลเลยทีเดียว น้อยคนนักที่หันมาจับธุรกิจแบบนี้แล้วเจ๊ง (ขาดทุน) แทบจะไม่มี ว่ากันว่าค่าบริการแต่ละครั้งแพงหูฉี่เลยทีเดียว แถมแบ่งเป็นเลตราคาให้ลูกค้าได้เลือก จึงไม่แปลกใจเลยที่ทำธุรกิจอาบอบนวดนี้ จึงเป็นธุรกิจสีเทาอย่างไม่ต้องสงสัย ต่อมา ธุรกิจปล่อยกู้เงินนอกระบบธุรกิจนี้ส่วนใหญ่ นายทุนมักจะเป็นกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือในพื้นที่ที่ตน

อยู่อาศัยนั่นเอง โดยมีลูกน้องเป็นพวกขาโจ๋ (นักเลง) คอยทำหน้าที่หาลูกค้า ปล่อยเงินให้กับบรรดาพวกพ่อค้าแม่ค้าที่หาเช้ากินค่ำหรือไม่กี่พุดซังจุงต่างๆ นานาให้กู้เงินไปใช้ โดยเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราที่สูงมากเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน แล้วแต่ข้อตกลงกัน หากมีการผิดนัดจ่ายเงินก็จะถูกติดตามทวงหนี้ที่ในลักษณะขู่กรรโชก ทำร้ายร่างกาย ดังที่ปรากฏเป็นข่าวขึ้นหน้าหนึ่งมาหลายครั้ง จนมีการปราบปรามจับกุม แต่เชื่อว่าธุรกิจนี้จะเซ็ด ก็มีการแอบเปิดแอบทำมาอยู่อย่างต่อเนื่องแล้วแต่ความสมัครใจของทั้งสอง ซึ่งจำนวนเงินหรือกำไรดอกเบี้ยจากดอกจากลูกหนี้ นั้น ในแต่ละวันหากคำนวณออกมาถือว่าไม่ธรรมดา ธุรกิจแบบนี้จึงเหมาะกับพวกผู้มีอิทธิพลที่คอยนั่งกินนอนกินโดยไม่ต้องจ่ายสื่อกบาท และสุดท้าย บ่อน หากไม่มีธุรกิจนี้ อยู่ในหมวดธุรกิจสีเทา ต้องถือว่าผิดอย่างแรง เพราะบ่อนถือว่าเป็นศูนย์รวมแห่งการพนันผิดกฎหมายสารพัด รวมทั้งการพนันออนไลน์ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนเงินในบ่อนนั้นมหาศาล แต่การจะเปิดบ่อนเล่นได้ต้องมีอิทธิพลและกว้างขวางในวงการถึงจะเปิดได้ ซึ่งสมัยก่อน ว่ากันว่าสามารถเปิดแอบเปิดเล่นกันอย่างสนุก แต่ในปัจจุบันนี้ เริ่มค่อย ๆ หดหายไบบ้าง ถ้าจะมีเปิดบ่อนเล่นก็แอบลอบเล่น ย้ายสถานที่ไปมา เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ฝ่ายปกครองและตำรวจในพื้นที่ แต่หากนักพนันไม่ยอมถูกจับก็หันไปเล่นในบ่อนของเพื่อนบ้านซึ่งเปิดขึ้นมาอย่างถูกกฎหมาย คาดคะเนจำนวนเงินมหาศาลกับธุรกิจบ่อน ทำรายได้ให้เจ้าของรายถึงขั้นชาตินี้ใช้อย่างไรก็ไม่มียวันหมดเลยทีเดียว (ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ และ ชัยณรงค์ เครือนวน, 2555)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทา ถ้าจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาแล้ว คงหนีไม่พ้นเรื่องที่เหมาะสมต่อการละเมิดกฎหมายหรือทำผิดกฎหมาย หรือตำรวจเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์กับผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทา หรือผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาเสนอผลประโยชน์ให้แก่ตำรวจเพื่อแลกกับการไม่ดำเนินคดีกับตน ดังที่นายชิตรา เบี้ยบังเกิด หรือ "ทนายตั้ม" เลขาธิการมูลนิธิทีมงานนายประชาชน แกลงข่าวเปิดโปงขบวนการเรียกรับส่วยที่มีความเชื่อมโยงกับนายตำรวจระดับสูง โดยทนายตั้ม อ้างถึงขบวนการเรียกรับส่วยที่มีความเชื่อมโยงนายตำรวจระดับสูง มีลูกน้องยศนายดาบ และยศ พ.ต.ท. เป็นผู้ถือบัญชีมา โดยมีกรณีตัวอย่าง (เก็บส่วย) ธุรกิจสีดำและสีเทา จำนวน 18 รายการ ดังนี้ 1) เว็บพนัน 2) บ่อนการพนัน (ไฟ, ไฮโล, ตีไก่) 3) เงินกู้ไทย-แขก 4) หวยใต้ดิน 5) สถานบันเทิง สถานบริการผับ 6) ร้านนวดที่แฝงบริการ 7) อาบอบนวด 8) โรงซาวหน้า 9) ร้านเหล้าที่มี PR 10) บุหรี่ไฟฟ้า 11) บุหรี่หนีภาษี 12) ตลาดนัด เลียบด่วน ตลาดนัด ตลาดไท 13) สถานประกอบการที่มีแรงงานต่างด้าวทำงาน ที่แอบเพิ่มแรงงานที่ไม่มีบัตร 14) จุดคอกรับซื้อน้ำมันเถื่อน โคมแดงข้างทาง 15) น้ำมันเขียวที่รัฐช่วยชาวประมง แต่มีเจ้าใหญ่ ๆ ไม่ก็เจ้าทำเป็นยี่ปู้ 16) โต๊ะสน็อกเกอร์ 17) หัวหน้าแขกที่เอาแขกมาขายถั่วโรตี่ 18) คนขายยาเซ็ก และมีเพศสัมพันธ์ไลฟ์สดเพื่อขายยาเซ็ก โดยเจ้าของธุรกิจเหล่านี้จะมีทีมเก็บส่วยหลายทีมส่งให้นายตำรวจระดับสูง ในทุกๆ วันที่ 25 ของเดือน ประมาณการว่ามีเงินจำนวนหลายร้อยล้านบาทหมุนเวียนในระบบธุรกิจสีเทา (PPTV online, 2567) จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ตำรวจเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือมีความสัมพันธ์กับเจ้าของธุรกิจสีเทาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากตำรวจมีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย ส่วนเจ้าของธุรกิจสีเทาดำเนินธุรกิจที่เสี่ยงหรือหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมายหรือทำผิดกฎหมาย หรือจะกล่าวได้ว่าต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์ด้วยกัน กล่าวคือฝ่ายตำรวจได้ทรัพย์สินเงินทองเป็นรางวัลหรือ

คำตอบแทนจากเจ้าของธุรกิจสีเทา ในขณะที่เจ้าของธุรกิจสีเทาได้รักษาผลประโยชน์ของตน ดังนั้นสิ่งที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างตำรวจกับธุรกิจสีเทานั้นก็คือ เม็ดเงินหรือจำนวนเงินจำนวนมหาศาลที่หมุนอยู่ในแวดวงธุรกิจสีเทาที่เราท่านรับรู้กันอยู่ในปัจจุบันนั่นเอง

ปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทา

ธุรกิจสีเทา หรือธุรกิจที่ทั้งถูกกฎหมายและผิดกฎหมายที่มีลักษณะซ่อนเร้นหรือแอบแฝงชื่อสถานประกอบการ ชื่อผู้ประกอบการ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานประกอบการนั้น มีผู้คนจำนวนมากที่สงสัยและตั้งประเด็นคำถามว่าทำไมตำรวจจึงเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับธุรกิจสีเทา ทั้งๆ ที่มีกฎหมายกำหนดโทษทางอาญาไว้เพื่อเอาผิดกับเจ้าหน้าที่รัฐหรือตำรวจผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าว แต่เจ้าหน้าที่รัฐหรือตำรวจก็ยังเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับธุรกิจสีเทา ประเด็นนี้เกิดเป็นคำถามขึ้นว่ามีปัจจัยอะไรที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ

เมื่อพิจารณาจากความหมาย ลักษณะและความสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจสีเทาอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว จะเห็นได้ว่า เมื่อตำรวจมีอำนาจและหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม หรือถือกฎหมายอยู่ในมือ ย่อมทำให้ตำรวจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับธุรกิจสีเทาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทา มาจากปัจจัยสำคัญ 3 ประการเหล่านี้ได้แก่

1. ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้ประกอบหรือเจ้าของธุรกิจสีเทา คนทำธุรกิจต้องหาช่องทางเพื่อทำกำไรให้ได้มากที่สุด เพราะโดยปกติธุรกิจสีเทา ไม่ว่าจะเป็นห่วยใดต้น โตะพนัน บอล ธุรกิจอาบอบนวด ธุรกิจปล่อยเงินกู้ ฯลฯ ย่อมหมั่นหม่อมต่อการทำผิดกฎหมายหรือฝ่าฝืนกฎหมายยกตัวอย่างเช่น การเปิด-ปิดผับตามเวลาที่กฎหมายกำหนด ก็จะเสียรายได้เพราะลูกค้าไม่สามารถนั่งต่อได้ ทำให้มีการยื่นข้อเสนอดูต่อรอง เพื่อด่วนให้ไม่ต้องทำตามกฎหรือระเบียบ เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมาย ถูกล่อลวงหรือเสนอผลประโยชน์ด้วยสินบนหรือผลตอบแทน จึงทำให้เกิดลักลั่นในการบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสีเทา (กฤษณพงศ์ พุตระกูล, 2566)

เรื่องนี้มีหลากหลายมิติ ทั้งเรื่องการขาดแคลนทั้งกำลังพล งบประมาณในการสนับสนุนทำงาน และที่สำคัญคือการแต่งตั้งโยกย้ายตำแหน่ง ปัจจัยเหล่านี้เป็นจุดเริ่มต้นของการแสวงหาผลประโยชน์ของตำรวจ โดยอ้างว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำงานของตน หรืออ้างว่าต้องแสวงหาผลประโยชน์มาเพื่อความอยู่รอดของหน่วย หรืออ้างว่าถ้าไม่หาเงินหรือผลประโยชน์ให้นาย (ผู้บังคับบัญชา) ถึงฤดูแต่งตั้งและโยกย้าย จะถูกแต่งตั้งหรือโยกย้ายไปอยู่ในตำแหน่งหรือหน่วยที่มีผลประโยชน์น้อย หรืออ้างว่าเมื่อจะขึ้นสู่ตำแหน่งย่อมใช้เงินหรือผลประโยชน์จำนวนมหาศาล เช่น รองสารวัตร จะขึ้นสู่ตำแหน่งสารวัตร ใช้เงินจำนวน 1-2 ล้าน หรือรองผู้กำกับการ ขึ้นสู่ตำแหน่ง ผู้กำกับการ ใช้เงินจำนวน 5 ล้านบ้าง 10 ล้านบ้าง แล้วแต่เป็นเมืองใหญ่หรือเมืองเศรษฐกิจ หรือ รองผู้บังคับการ ขึ้นสู่ตำแหน่ง ผู้บังคับการ ใช้เงินจำนวน 10 ล้านบ้าง 20 ล้านบ้าง 30 ล้านบ้าง แล้วแต่จะเป็นเมืองใหญ่หรือเมืองเศรษฐกิจ ฯลฯ จากปัจจัยเหล่านี้เองที่ทำให้ตำรวจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกับธุรกิจสีเทา โดยตำรวจจะเข้าไปหาผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาในพื้นที่ของตนแล้วตกลงผลประโยชน์กับผู้ประกอบการหรือข้าของธุรกิจจะต้องให้แก่ตำรวจ เช่น

ถ้ากรณีให้เป็นรายสัปดาห์ละ 10,000 บาทบ้าง 20,000 บ้าง กรณีให้รายเดือนๆ ละ 50,000 บาท บ้าง 100,000 บาทบ้าง (ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจได้กำไรมากน้อยเป็นหลัก) หรือผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาเข้ามาหาตำรวจเพื่อต่อรองหรือแลกเปลี่ยนประโยชน์ระหว่างกัน เช่น กรณีให้เป็นรายสัปดาห์ๆ ละ 20,000 บาทบ้าง กรณีให้รายเดือนๆ ละ 100,000 บาทบ้าง 200,000 บาทบ้าง (ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจได้กำไรมากน้อยเป็นหลัก) ปัจจัยเหล่านี้เองที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในพื้นที่

2. การบริหารจัดการระบบงานตำรวจ การบริหารจัดการงานตำรวจยังมีลักษณะเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง อำนาจในการแต่งตั้งโยกย้าย จัดสรรงบประมาณ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ ยังอยู่ในมือของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นหลัก อาจจะมีแบ่งอำนาจในบางส่วนมาให้ผู้บัญชาการในแต่ละกองบัญชาการบริหารจัดการบ้าง เช่น การแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตั้งแต่รองผู้กำกับการลงมาถึงผู้บังคับหมู่ ฯลฯ แต่การแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำแหน่งผู้กำกับการขึ้นไป ยังคงเป็นอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผบ.ตร.) เพียงคนเดียวเท่านั้น ดังนั้น เมื่องบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ถูกจัดสรรลงมาไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการของหัวหน้าหน่วย เช่น สว. สวญ. ผกก. ผบก. ผบช. หัวหน้าหน่วยเหล่านี้จึงแสวงหาช่องทางในการจัดหาเงินหรือผลประโยชน์อื่นๆ มาเพื่อบริหารจัดการให้หน่วยสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ ปัจจัยเหล่านี้จึงส่งผลให้หัวหน้าหน่วยเข้าไปหาผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาในพื้นที่ เพื่อขอรับการสนับสนุนเงินหรือผลประโยชน์จากผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทา โดยแลกเปลี่ยนการบังคับใช้กฎหมายอย่างผ่อนปรนหรือไม่เข้มงวดกับผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทา หรือเมื่อผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาในพื้นที่ทำผิดกฎหมาย จะไม่ถูกดำเนินคดีหรือเมื่อมีหน่วยอื่น เช่น ฝ่ายสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดบ้าง ฝ่ายสืบสวนตำรวจภูธรภาคบ้าง หรือฝ่ายปกครอง กรมการปกครองบ้าง ฯลฯ เข้ามาในพื้นที่ จะแจ้งให้ผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาทราบล่วงหน้าก่อน ปัจจัยเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของหัวหน้าหน่วยที่ผ่านมา

ในฤดูกาลแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจในแต่ละปี ตำรวจจะได้รับการแต่งตั้งขึ้นสู่ตำแหน่งหรือโยกย้ายไปอยู่ในตำแหน่งที่มีผลประโยชน์หรือเมืองเศรษฐกิจ จะต้องเข้าหา (วิ่งเต้น) ผู้บังคับบัญชาในระดับกองบัญชาการ ซึ่งมีอำนาจในการแต่งตั้งและโยกย้าย จึงเท่ากับเปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชาแสวงหาผลประโยชน์จากลูกน้อง หรือเรียกว่า “ขายตำแหน่งให้ลูกน้อง” ซึ่งปรากฏตามสื่อมวลชนเสนอว่า การซื้อ-ขายตำแหน่งในแต่ละระดับนั้น ทั้งฝ่ายผู้ซื้อและผู้ขายจะตกลงราคากันไว้เป็นหลักล้านหรือหลายล้าน ซึ่งในแต่ละปี การแต่งตั้งและโยกย้ายจะมีเงินสะพัดเป็นจนวนมหาศาลหลายพันล้าน

นอกจากนั้น องค์กรตำรวจขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกๆ ระดับ ทำให้องค์กรตำรวจเป็นองค์กรปิด (Closed Organization) โดยตำรวจขึ้นอยู่กับส่วนกลาง ขาดการเชื่อมโยงกับประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจึงไม่ตอบสนองต่อความต้องการหรือความเดือดร้อนของประชาชนเท่าที่ควร ซึ่งส่งผลต่อการดูแลพี่น้องประชาชนในพื้นที่ไม่ทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่ (กฤษฎพงษ์ พุทธระกูล, 2566)

3. สวัสดิการและค่าตอบแทนของตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ ถือว่าเป็นค่าตอบแทนที่รัฐให้แก่ตำรวจ อันนี้ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ เพราะ

ตอนนี้เงินเดือนและสวัสดิการหรือค่าตอบแทนของตำรวจ ไม่สอดคล้องกับการทำงานของตำรวจ ทำให้ตำรวจขาดความพร้อมในการทำงาน อย่างเช่น ตำรวจจากนครบาล (กรุงเทพฯ) ต้องย้ายไปอยู่ต่างจังหวัด (ตำรวจภูธรจังหวัด) ก็จะต้องหาที่อยู่ (กรณีบ้านพักทางราชการไม่เพียงพอ) สมมติว่าเบิกค่าเช่าบ้านหรือที่พักได้ 3,000-3,500 บาท แต่ที่บ้านพักหรือที่พักอาจราคาสูงกว่านั้น หรือตำรวจจากต่างจังหวัดย้ายเข้ามาในกรุงเทพฯ ซึ่งค่าครองชีพมันก็ต่างกัน นี่ยังไม่นับรวมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินงานที่ขาดแคลนงบประมาณสนับสนุน จนเกินส่วนต่างที่ต้องจ่ายเพิ่ม พอเกิดส่วนต่างที่ต้องจ่ายเพิ่ม ค่ากระดาษ ค่ากระสุน ค่าน้ำมันรถสายตรวจ ค่าหมึกปริ้นเตอร์ ค่างานเสริมจากผู้บังคับบัญชาที่สั่งงานหรือมอบหมายมา การขาดแคลนปัจจัยเหล่านี้ก็เริ่มมีธุรกิจสีเทาขึ้นข้อเสนอเข้ามาให้กับตำรวจ (กฤษณพงศ์ พุตระกูล, 2566) เมื่อตำรวจได้รับข้อเสนอจากผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาจึงยอมรับข้อเสนอดังกล่าว เพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว ถ้าจะมองถึงสวัสดิการและค่าตอบแทนของตำรวจในปัจจุบันนี้ จะเห็นได้ว่าไม่สอดคล้องกับค่าตอบแทนของภาคเอกชนที่มีความเหลื่อมล้ำกันอยู่มากพอสมควร ประกอบค่าครองชีพในปัจจุบันเพิ่มสูงขึ้นเท่าตัว จึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้ตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้องกับธุรกิจสีเทาโดยปริยาย

แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทา

ปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทานั้น มีหลายประการ แต่สิ่งที่จำเป็นต้องมองเห็นได้ชัดเจน มีอยู่ 3 ประการ ได้แก่ ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้ประกอบธุรกิจสีเทา ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการงานตำรวจ และปัญหาเรื่องสวัสดิการและค่าตอบแทนของตำรวจ ปัญหาและอุปสรรคทั้ง 3 ประการนี้ มีส่วนสำคัญที่ทำให้ตำรวจเข้ามาเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับธุรกิจสีเทาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่จะมีแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ได้อย่างไรนั้น และแนวทางแก้ไขดังกล่าวสามารถป้องกันไม่ให้ตำรวจเข้ามาเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับธุรกิจสีเทาหรือป้องกันมิให้ผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับตำรวจ เป็นคำถามที่ทุกภาคส่วนต้องการจะเห็นแนวทางในการแก้ไขให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม

ผู้เขียนขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคทั้ง 3 ประการนี้ดังนี้

1. ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับผู้ประกอบการธุรกิจสีเทา แนวทางแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างกันนั้น ตำรวจมีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาในฐานะผู้รับ โดยที่ตำรวจถือกฎหมายในมือสามารถให้คุณและโทษแก่ผู้ให้ได้และอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบ เมื่อผู้รับเรียกรับสิ่งของหรือทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ตอบแทนของผู้ให้ ผู้ให้ยินยอมให้ เพื่อแลกเปลี่ยนมิให้ผู้รับเดินคดกับตน ส่วนผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทามีความสัมพันธ์กับตำรวจในฐานะผู้ให้ โดยที่ผู้ให้มีอำนาจต่อรองน้อยกว่าและอยู่ในฐานะเสียเปรียบ เมื่อผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจ เสนอให้หรือยอมให้สิ่งของหรือทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้รับ เพื่อแลกเปลี่ยนมิให้ผู้รับดำเนินคดกับตน ดังนั้นเมื่อจะเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทา ควรสร้างองค์ความรู้เรื่องความถูกต้อง ความยุติธรรมในสังคมและปลูกจิตสำนึกในเรื่องความถูกต้องและความยุติธรรมในสังคมให้แก่ทั้งสองฝ่ายอย่างจริงจัง เพื่อจะนำไปสู่การปรับทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้องแก่ทั้งตำรวจและผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจอย่างยั่งยืนในอนาคต

2. ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการงานตำรวจ แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สังคมต่างเรียกร้องอยากได้ “ตำรวจในดวงใจ” “ตำรวจน้ำดี” แต่เราจะใช้วิธีการและแนวทางอะไรในการทำให้ตำรวจเป็นตำรวจในดวงใจ หรือตำรวจน้ำดี ประเด็นนี้ดูเหมือนจะตอบได้ไม่ยาก แต่ถ้าจะใช้วิธีการและแนวทางอะไรให้ได้ตำรวจในดวงใจหรือตำรวจน้ำดีนั้น เป็นเรื่องที่ยากยิ่ง แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการงานตำรวจ ควรปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้เล็กลง กระจุกตัว ควรจำกัดอำนาจหน้าที่เฉพาะในส่วนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเท่านั้น มุ่งเน้นการกระจายอำนาจให้แก่กองบังคับการและกองกำกับการ จัดรูปแบบการบริหารจัดการให้เกิดความคล่องตัว ควรโอนย้ายหน่วยงานบางหน่วยให้ไปสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ควรพิจารณาชั้นยศและตำแหน่งให้สอดคล้องหรือสัมพันธ์กับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ควรพิจารณาการแต่งตั้งโยกย้ายให้เป็นธรรมกับตำรวจทุกระดับชั้น ควรสร้างเกณฑ์มาตรฐานในการแต่งตั้งโยกย้ายให้เหมาะสมและเกิดความพึงพอใจแก่ตำรวจ ควรจัดระบบในการจัดเก็บข้อมูลความดีความชอบและประวัติหรือผลการทำงานที่เสื่อมเสีย ควรจัดระบบการสืบสวนสอบสวนที่มีประสิทธิภาพ และการจัดกระบวนการการสืบสวนสอบสวนที่มีประสิทธิภาพ ประเด็นเหล่านี้ล้วนเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของตำรวจกับธุรกิจสีเทาได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม (MGR online, 2567)

3. ปัญหาเรื่องสวัสดิการและค่าตอบแทนของตำรวจ เงินเดือนและสวัสดิการ ถือว่าเป็นค่าตอบแทนที่รัฐให้แก่ตำรวจ อันนี้ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ เพราะตอนนี้เงินเดือนและสวัสดิการหรือค่าตอบแทนของตำรวจ ไม่สอดคล้องกับการทำงานของตำรวจ ทำให้ตำรวจขาดความพร้อมในการทำงาน อย่างเช่น ตำรวจจากนครบาล (กรุงเทพฯ) ต้องย้ายไปอยู่ต่างจังหวัด (ตำรวจภูธรจังหวัด) ก็จะต้องหาที่อยู่ (กรณีบ้านพักทางราชการไม่เพียงพอ) สมมติว่าเบิกค่าเช่าบ้านหรือที่พักได้ 3,000-3,500 บาท แต่ที่บ้านพักหรือที่พักอาจราคาสูงกว่านั้นหรือตำรวจจากต่างจังหวัดย้ายเข้ามาในกรุงเทพฯ ซึ่งค่าครองชีพมันก็ต่างกัน นี่ยังไม่นับรวมค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินงานที่ขาดแคลนงบประมาณสนับสนุน จนเกินส่วนต่างที่ต้องจ่ายเพิ่ม พอเกิดส่วนต่างที่ต้องจ่ายเพิ่ม ค่ากระดาษ ค่ากระสุน ค่าน้ำมันรถสายตรวจ ค่าหมึกปริ้นเตอร์ ค่างานเสริมจากผู้บังคับบัญชาที่สั่งงานหรือมอบหมายมา การขาดแคลนปัจจัยเหล่านี้ก็เริ่มมีธุรกิจสีเทายื่นข้อเสนอเข้ามาให้กับตำรวจเพื่อมิให้บังคับใช้กฎหมายกับตนและพวกพ้อง ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลให้ตำรวจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจสีเทาในพื้นที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สรุป

แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจสีเทานั้น เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับธุรกิจที่ซ่อนเร้นหรือแอบแฝงสถานประกอบการ เจ้าของธุรกิจ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง โดยผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจมีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่รัฐหรือตำรวจโดยตรง เนื่องจากเจ้าหน้าที่หรือตำรวจมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม คนทำธุรกิจสีเทาต้องหาช่องทางเพื่อทำกำไรให้ได้มากที่สุด เพราะโดยปกติธุรกิจสีเทา ไม่ว่าจะป็นหวยใต้ดิน โตะพนันบอล ธุรกิจอาบอบนวด ธุรกิจปล่อยเงินกู้ ฯลฯ ย่อมหมิ่นเหม่ต่อการทำผิดกฎหมายหรือฝ่าฝืนกฎหมาย

ปัญหาและอุปสรรค แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ปัญหาและอุปสรรคเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ตรวจกับผู้ประกอบธุรกิจสีเทา 2) ปัญหาและอุปสรรคเรื่องการบริหารจัดการงานตำรวจ และ 3) ปัญหาและอุปสรรคเรื่องสวัสดิการและค่าตอบแทนของตำรวจ ค่าตอบแทนหรือสวัสดิการตำรวจในปัจจุบันนี้

แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) แนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ตรวจกับผู้ประกอบธุรกิจสีเทา ควรสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมความถูกต้องและความยุติธรรมในสังคมและสร้างจิตสำนึกเรื่องค่านิยมความถูกต้อง 2) แนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องการบริหารจัดการงานตำรวจ ควรจัดสรรงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอ และ 3) แนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องสวัสดิการและค่าตอบแทนของตำรวจ ควรสนับสนุนและจัดสรรสวัสดิการและค่าตอบแทนแก่ตำรวจอย่างพอเพียงแก่การดำรงชีพและให้สอดคล้องกับค่าตอบแทนของภาคเอกชน

เอกสารอ้างอิง

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565. (2565, 16 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนที่ 64 ก.

ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ และ ชัยณรงค์ เครือนวน. (2555). *รายงานวิจัย โครงสร้างอำนาจและการสะสมทุนในจังหวัดชลบุรี*. ชลบุรี : มปท.

กฤษณพงศ์ พุทธระกูล. (2566). “เจ้าหน้าที่สีเทา-ธุรกิจสีเทา” ีระบบมันเอื้อให้เป็นของคู่กัน? ผู้จัดการออนไลน์ (ออนไลน์). สืบค้นข้อมูลเมื่อ 19 พฤษภาคม 2567 จาก <https://mgronline.com/live/detail>.

ณัชชานุช พิชิตรนารัตน์. (2554). *นักการเมืองถิ่นจังหวัดเพชรบุรี*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.

MGR online. (2567). *ช่วย! ตายายการเงิน “ตำรวจ” คลุมธุรกิจสีเทา*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 19 พฤษภาคม 2567 จาก <https://mgronline.com/specialscoop/detail>.

MGR online. (2567). *แก้ปัญหาล่วย-โยกย้าย-บังคับใช้กม. ต้องใช้ยาแรงปฏิรูปตำรวจ*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 19 พฤษภาคม 2567 จาก <https://mgronline.com/daily/detail>

PPTV online. (2567). *นายต๋ม เปิดโปง 18 ธุรกิจ จ่ายล่วยตำรวจ*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 14 สิงหาคม 2567 จาก <https://www.pptvhd36.com/news>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2566). *เครื่องราชบรรณาการ*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 19 พฤษภาคม 2567 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>.

มติชนสุดสัปดาห์. (2567). *มูฟออนไม่ได้ 'คิกสีเทา' เกมเชือดเหลี่ยมเนียนคม สาวไส้กันและ “ล่วย”*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 19 พฤษภาคม 2567 จาก <https://www.matichonweekly.com/column/article>.

มติชนสุดสัปดาห์. (2567). *วงการสีเทาที่ล้อมหนัก แย่งชิงผลประโยชน์ สงคราม 2 ขั้วสู้กันแหลกลาญ จุดจบ 2 ปี กต ร*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 19 พฤษภาคม 2567 จาก <https://www.matichon.co.th/matichon-tv/news>